

B8-0590/2017

8.11.2017

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

a B8-0000/2017. és B8-0000/2017. számú szóbeli választ igénylő kérdésekhez

az eljárási szabályzat 128. cikkének (5) bekezdése alapján

a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról
(2017/2705(RSP))

**Sirpa Pietikäinen, Simona Bonafè, Mark Demesmaeker, Gerben-Jan
Gerbrandy, Luke Ming Flanagan, Benedek Jávor**

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság
nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról (2017/2705(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálata: Közös kihívások és az erőfeszítések egyesítésének lehetőségei a jobb eredmények elérése érdekében” című, 2017. február 3-i bizottsági közleményre (COM(2017)0063) és az azt kísérő 28 országjelentésre,
- tekintettel „Az uniós környezetvédelmi politikák hatásának erősítése végrehajtásuk rendszeres felülvizsgálata révén” című, 2016. május 27-i bizottsági közleményre (COM(2016)0316),
- tekintettel a „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló, 2013. november 20-i 1386/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozatra (hetedik környezetvédelmi cselekvési program)¹,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott, „Alakítsuk át világunkat: a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend” című határozatra (A/RES/70/1),
- tekintettel „A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért – Európai fellépés a fenntarthatóságért” című, 2016. november 22-i bizottsági közleményre (COM(2016)0739),
- tekintettel a „2017. évi európai szemeszter: országspecifikus ajánlások” című, 2017. május 22-i bizottsági közleményre (COM(2017)0500),
- tekintettel „Az anyagkörforgás megvalósítása – a körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv” című, 2015. december 2-i bizottsági közleményre (COM(2015)0614),
- tekintettel a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv végrehajtásáról szóló, 2017. január 26-i bizottsági jelentésre (COM(2017)0033),
- tekintettel a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról szóló, a Tanácshoz (O-000065/2017 – B8-0000/2017) és a Bizottsághoz (O-000066/2012 – B8-0000/2017) intézett kérdésekre,
- tekintettel a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság állásfoglalásra irányuló indítványára,
- tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2)

---

¹ HL L 354., 2013.12.28., 171. o.

bekezdésére,

- A. mivel az EU szigorú környezetvédelmi jogszabályokkal rendelkezik, azonban erőtlen és hiányos végrehajtásuk régóta fennálló probléma; mivel ezek a végrehajtási hiányosságok veszélyeztetik a fenntartható fejlődést, és kedvezőtlen, határokon átnyúló hatással vannak a környezetre és az emberi egészségre nézve, valamint jelentős társadalmi-gazdasági költségeket eredményeznek; mivel ezen túlmenően a végrehajtási hiányosságok aláássák az EU hitelességét;
- B. mivel az uniós környezetvédelmi jogszabályok 70%-át a regionális és helyi hatóságok hajtják végre;
- C. mivel a környezetvédelmi politikák végrehajtásának felülvizsgálata (a továbbiakban: felülvizsgálat) és a 28 országjelentés újfent rámutatott arra, hogy a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása az EU-ban nem egységes, hanem lényegesen eltér az egyes tagállamok, illetve a különböző környezetvédelmi területek között; megjegyzi ugyanakkor, hogy vannak olyan közös problémás területek, amelyeken az EU egész területén hiányos a végrehajtás, és ezek gyakran az egészséget fenyegető legnagyobb környezeti kockázatokat érintik;
- D. mivel a kétévenkénti jelentéstétel rendkívül fontos, hogy lássuk a tagállamok általi végrehajtás valódi helyzetét, de a rendszeres ellenőrzés is fontos lenne;
- E. mivel a felülvizsgálat az uniós környezetvédelmi jogszabályok fontos részeit érintette, azonban szélesebb körben kell alkalmazni, hogy szisztematikusabb megoldásokat nyújthasson a fenntartható környezeti fejlődés által előidézett problémákra;
- F. mivel a felülvizsgálatnak olyan ágazatközi eszköznek kell lennie, amely képes az egyéb területeken, úgymint a mezőgazdaságban, a halászatban, az iparban, a közlekedésben, az erdészetben vagy általában a regionális politikák terén a környezeti hatások értékelésére;
- G. mivel a Bizottságnak törekednie kellene arra, hogy a tagállamok teljesítményének értékeléséhez használt adatok jobban összehasonlíthatóak legyenek. mivel a különböző országokban gyűjtött adatok közötti különbségek komolyan akadályozzák az összehasonlíthatóságot, így végső soron magát az értékelést;
- H. mivel fontos, hogy valamennyi illetékes hatóság részt vegyen a felülvizsgálatban, a tagállamok intézményi struktúrájának megfelelő módon; mivel különösen fontos kiemelni, hogy néhány tagállamban a régiók mindenre kiterjedő hatáskörrel rendelkeznek a környezetvédelmi jogszabályok területén;
- I. mivel a felülvizsgálat teljes mértékben kiegészítő eszköz a jobb végrehajtásra összpontosító olyan egyéb eszközökhöz, mint például az IMPEL (a környezeti jog végrehajtásával és érvényesítésével foglalkozó európai uniós hálózat) és a „Make it Work” projekt;
- J. mivel a felülvizsgálatot a – különösen miniszteri szintű – politikai vita eszközének is kell tekinteni, és nem csak technikai eszköznek;

A felülvizsgálat jelentősége és kerete

1. üdvözli a Bizottság felülvizsgálat bevezetésére irányuló kezdeményezését, és elismeri az abban rejlő hatalmas potenciált, amennyiben megfelelő politikai jelentőséget tulajdonítanak neki, és biztosítják teljes átláthatóságát; megállapítja, hogy a felülvizsgálat lehetőséget kínál arra, hogy a végrehajtási problémák kiemelt helyet kapjanak a politikai napirenden, hogy korai előrejelző mechanizmusként szolgáljon a döntéshozók számára, és hogy végső soron javuljon az európai környezetvédelmi jogszabályok és szakpolitikák végrehajtása;
2. emlékeztet rá, hogy a Parlament többször is – például a természetvédelmi irányelvek kapcsán – felszólította a Bizottságot, hogy játsszon proaktívabb szerepet a környezetvédelmi jogszabályok és szakpolitikák végrehajtásának ellenőrzésében, irányításában és támogatásában; úgy véli, hogy jogsértések esetén a Bizottságnak határozottan kell fellépnie, aktívan felhasználva az összes lehetséges jogszabályi intézkedést;
3. támogatja a Bizottság által alkalmazott ágazatközi, több érdekelt félre figyelemmel levő, holisztikus megközelítést, mivel ez alapvető fontosságú ahhoz, hogy változásokat érjenek el e területen; üdvözli a tényt, hogy a felülvizsgálat feltárja a hiányos végrehajtás alapvető okait, és e kihívások konstruktív módon történő kezeléséhez intézkedéseket javasol;
4. úgy véli, hogy a felülvizsgálatnak a fenntartható fejlesztési célokkal való nagyobb koherencia megteremtéséhez, illetve a környezeti szempontból fontos fenntartható fejlesztési célok megvalósításában a tagállamok és az Unió által elért eredmények értékeléséhez alkalmazott egyik eszköznek kell lennie; ezzel kapcsolatban felhívja a Bizottságot, hogy pontosabban határozza meg, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása hogyan segíti elő az érintett fenntartható fejlesztési célok végrehajtását, illetve a konkrét fenntartható fejlesztési mutatók és célok uniós tagállamok általi teljesítését;
5. elismeri, hogy a felülvizsgálat megelőzési eszközként is szolgálhat, és ily módon csökkentheti a kötelezettségzegési eljárások számát; hangsúlyozza azonban, hogy a felülvizsgálat nem helyettesíti vagy késlelteti a Bizottság kötelezettségzegés esetén szükséges fellépését;

A felülvizsgálat javításának és a jobb eredmények szolgáltatásának mikéntje

6. örömmel veszi tudomásul, hogy a felülvizsgálat a 7. környezetvédelmi cselekvési program tematikus célkitűzéseinek többségére kiterjed; sajnálja azonban, hogy olyan fontos területekre, mint az éghajlatváltozás, az energiahatékonysági intézkedések és az energiamegtakarítás, a vegyi anyagok és az ipari kibocsátások, valamint az energiához, a közlekedéshez, a termék- és a regionális politikákhoz kapcsolódó bizonyos rendszerszintű és környezeti kihívásokra nem terjed ki, és felszólítja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ezek a következő felülvizsgálatokban szerepeljenek; rámutat, hogy már az Európai Környezetvédelmi Ügynökség által közzétett adatok lehetővé tették volna az éghajlatváltozással kapcsolatos jogszabályok, az energiahatékonysági intézkedések és az energiamegtakarítás mind uniós, mind pedig tagállami szintű végrehajtásának legalább előzetes elemzését;

7. sajnálattal állapítja meg továbbá, hogy olyan fontos problémák tárgyalására nem került sor, mint például a szennyvízben, a felszíni vizekben és a talajvízben található hormon- és gyógyszermaradványok, és ezek ivóvízre, emberi egészségre, biodiverzitásra és (vízi) környezetre gyakorolt hatása, és felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy ezek a következő felülvizsgálatokban szerepeljenek;
8. kiemeli, hogy globális szinten a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlesztési menetrend, uniós szinten pedig a 7. környezetvédelmi cselekvési program keretét teremt a haladó szellemű környezetvédelmi politikák számára;
9. úgy véli, hogy az uniós fellépések koherenciája szempontjából előnyösebb lenne erősebb kapcsolatot kialakítani a felülvizsgálat és az európai szemeszter között;
10. hangsúlyozza, hogy az adatokhoz való korlátozott hozzáférés végrehajtási hiányosságokhoz és a végrehajtás felülvizsgálata szempontjából nehézségekhez vezethet;
11. kiemeli az adatok és a jelentési ciklusok összehangolásának fontosságát a jövőbeli felülvizsgálatok egyszerűsítése érdekében; felszólítja a Bizottságot, hogy javítsa az adatok összehasonlíthatóságát, és a jövőbeli felülvizsgálatokba foglaljon bele egy külön részt, amelyben értékeli a tagállamok jelentéstételének és a különböző irányelvek értelmében az általuk szolgáltatott adatoknak a minőségét; hangsúlyozza az elektronikus adatmegosztás fontosságát a tagállami jelentéstétel megkönnyítése érdekében;
12. hangsúlyozza a minőségi értékelés mennyiségi célokkal való támogatásának fontosságát; e tekintetben úgy véli, hogy jobb együttműködésre lenne szükség az Európai Környezetvédelmi Ügynökséggel, ami hozzájárulna megfelelő mutatók kidolgozásához;
13. hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálatnak figyelembe kell vennie és értékelnie kell a környezetvédelmi politikák és egyéb ágazati politikák között felmerülő bármely komolyabb problémát, illetve egymásnak lehetségesen ellentmondó célkitűzést, kiemelve az ütközéseket, ha ilyenek ilyen felszínre kerülnek, és javaslatokat téve korrigálásukra;
14. úgy véli, hogy a tagállamoknak kevesebb mérlegelési mozgásteret kellene biztosítani annak érdekében, hogy a jobb végrehajtás érdekében megoldások szülessenek;

A környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásának mikéntje

15. kiemeli, hogy a környezetvédelmi jogszabályok és politikák végrehajtási hiányosságainak egyik alapvető oka a környezetvédelmi vonatkozások más szakpolitikai területekbe való integrálásának hiánya;
16. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi jogszabályok más szakpolitikai területekbe való jobb integrálása és az elővigyázatosság elvének teljes körű alkalmazása révén javítani lehetne a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtását;
17. úgy véli, hogy a hiányos végrehajtás fő okai közül kettő – azaz a közigazgatási kapacitás és az irányítás hiánya – részben a megfelelő finanszírozás hiányából fakad,

valamint abból, hogy a tagállamok a rendelkezésre álló pénzeszközöket nem elég hatékonyan használják fel, ezért felszólítja őket a helyzet javítására;

18. úgy véli, hogy a jó és erőteljes irányításhoz és a jobb hatékonysághoz elengedhetetlenek a közigazgatási szervekkel kialakított partnerségek, illetve ezek átláthatósága minden szinten, a felelősségi körök egyértelmű meghatározása, megfelelő források biztosítása, kapacitásépítés és jobb koordinációs mechanizmusok;
19. úgy véli, hogy az olyan piaci eszközök alkalmazása a tagállamok részéről, mint „a szennyező fizet” elvére épülő fiskális politika, eredményes és hatékony eszköz a környezetvédelmi politika teljes körű végrehajtásának eléréséhez;
20. kifejezetten támogatja azt, hogy a felülvizsgálatban külön hangsúlyt fektetnek a bevált gyakorlatok megosztására és a kölcsönös felülvizsgálatra, és úgy véli, hogy ez segítheti a környezetvédelmi jogszabályok végrehajtása során nehézségekkel szembesülő tagállamokat abban, hogy innovatív megoldásokat találjanak; meggyőződése, hogy e tekintetben a Bizottság iránymutatásai sokat segítenének;
21. úgy véli, hogy a felülvizsgálatnak a Bizottság által meghatározott egyértelmű és szigorú időkereteket is kellene tartalmaznia a környezetvédelmi jogszabályok tagállamokban való végrehajtásának biztosítása érdekében;
22. úgy véli, hogy a felülvizsgálatot a környezetpolitikával kapcsolatos nyilvános tájékoztatás, figyelemfelkeltés, a civil társadalom fokozottabb bevonása, valamint a lakossági szerepvállalás és oktatás eszközeként is fel lehet használni, ami a tagállamok és az állampolgárok javát szolgálná; e tekintetben felszólítja a Bizottságot, hogy hozzon létre intézkedési eszközkészletet, amellyel értékelni lehetne a környezeti teljesítmény területén elért tagállami előrelépést, többek között a bevált gyakorlatok összehasonlító elemzésével és az eredménytábla-jelentésekkel, amelyeket rendszeresen kellene frissíteni és közzétenni, hogy a nyilvánosság számára hozzáférhető legyen;
23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy erősítsék meg a jogszabályi megfelelés biztosítását, többek között a környezeti felelősségről szóló irányelv végrehajtásának javítása, illetve az erre irányuló erőfeszítések fokozása révén;
24. hangsúlyozza, hogy a nem kormányzati szervezetek és a szélesebb körű nyilvánosság szintén fontos szerepet játszhat a jobb végrehajtás elősegítésében, és ezáltal a jogállamiság fenntartásában, amennyiben az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés megvalósul;
25. felszólítja a Bizottságot, hogy a környezetvédelmi jogszabályok és előírások végrehajtásának felgyorsítása érdekében terjesszen elő a környezetvédelmi ellenőrzésekre vonatkozó jogalkotási javaslatot;
26. a felszólítja a Bizottságot, hogy – a jó közigazgatással és a jogszabályi megfelelés biztosításával összefüggésben – terjesszen elő új jogalkotási javaslatot a bírósági felülvizsgálathoz való hozzáférés minimumszabályairól, valamint terjessze elő az egyezményt végrehajtó aarhusi rendelet felülvizsgálatát, az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága közelmúltbeli ajánlásainak figyelembevétele érdekében teendő uniós fellépés tekintetében;

A tagállamok és az uniós intézmények szerepe a felülvizsgálat nyomán követésében

27. felszólítja a Bizottságot, a tagállamok illetékes hatóságait és az érdekelt feleket, hogy haladéktalanul és teljes mértékben kötelezzék el magukat a felülvizsgálat mellett; hangsúlyozza a regionális és helyi hatóságok fontos szerepét; felszólítja a tagállamokat, hogy teljes mértékben vonják be a helyi és regionális hatóságokat, és ösztönözzék őket az IMPEL-hálózatban való további együttműködésre, és sürgősen mozdítsák elő a helyi és regionális szakértők bevonását az adatok, a tudás és a bevált gyakorlatok megosztásának javítása érdekében;
28. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy javítsák az adatgyűjtést és az információ rendelkezésre állását, a bevált gyakorlatok terjesztését, illetve vonják be jobban a polgárokat, és fontolják meg a helyi hatóságok szélesebb körű bevonását a környezetvédelmi politika meghatározásának folyamatába;
29. felszólítja a megfelelő szintű illetékes tagállami hatóságokat, hogy biztosítsák a végrehajtásról folytatott nyílt és inkluzív párbeszéd megrendezését, megfelelő tájékoztatás és az állami és civil társadalmi szereplők bevonása mellett, és felszólítja a Bizottságot, hogy vegyen részt e párbeszédekben, és tájékoztassa a Parlamentet;
30. üdvözi a Bizottságnak a strukturált végrehajtási párbeszédre vonatkozó célzott keretrendszer kialakítására irányuló szakpolitikai javaslatát, ám úgy véli, elengedhetetlen e folyamat átláthatóságának, illetve az érintett nem kormányzati szervezetek és a legfontosabb érdekelt felek részvételének biztosítása;
31. üdvözi a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek közötti megbeszéléseket az európai szemeszter zöldebbé tételével foglalkozó szakértői csoportban, de úgy véli, hogy egy kifejezetten a környezetvédelmi politikák végrehajtásával foglalkozó szakértői csoport bevonása megkönnyítené a kétoldalú tagállami párbeszédeken felüli strukturált végrehajtási párbeszédet;
32. sürgeti, hogy a végrehajtás kérdése rendszeres napirendi pontként szerepeljen az elnökségi trió prioritásai között és programjaiban, továbbá évente legalább egyszer tárgyalják meg a Környezetvédelmi Tanácsban, esetleg egy végrehajtási tanácsban, amelyet egy másik fórum egészítene ki, amelyben a Parlament és a Régiók Bizottsága is részt vesz; felszólít együttes tanácsi ülések szervezésére az ágazatközi, horizontális problémák és a közös kihívások, valamint az esetleges határokon átnyúló hatásokkal bíró, felmerülő problémák megoldása érdekében;
  - o
  - o o
33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.